

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONIANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

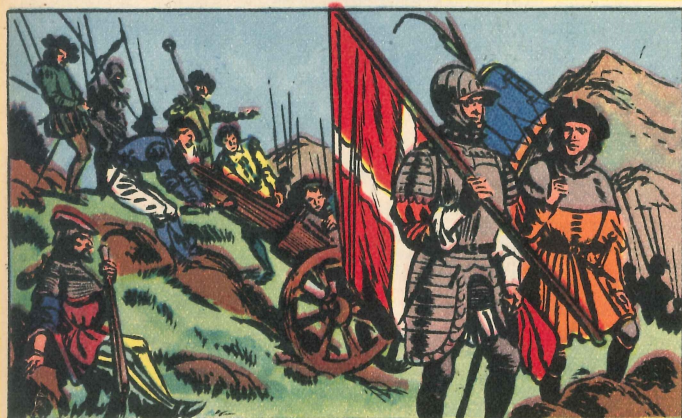
FRANS I

VAN 1515 tot 1547 werd Frankrijk geregeerd door koning Frans I. Hij incarneerde waarlijk de Franse Renaissance met al wat deze twee woorden aan goede smaak, intelligentie, frivoliteit, onnadenkendheid, sukses en rampen inhouden. Het was een tijd van grootheid, van opbloei en vooruitgang, maar ook van ellende.

1. — EEN MOOIE EDELMAN

LODEWIJK XII had geen zoon. Uit zijn huwelijk met Anna van Bretagne was een dochter, Claude, geboren. De toekomstige koning van Frankrijk, Frans I van Angoulême, was zijn kuzijn. Frans huwde met Claude die Bretagne erfde. Zij werd koningin Claude, zij hield van pruimen en vandaar de naam « reine claude ». Toen Frans voor de eerste keer voor de troon van Lodewijk XII geleid werd, riep deze uit: « O, wat een mooie edelman! » Inderdaad, Frans was groot, statig, elegant. Hij had prachtige tanden, lachende ogen en een grote neus. Lodewijk voegde er, naar het schijnt, aan toe: « We werken tevergeefs. Deze jongen zal alles verliezen! »

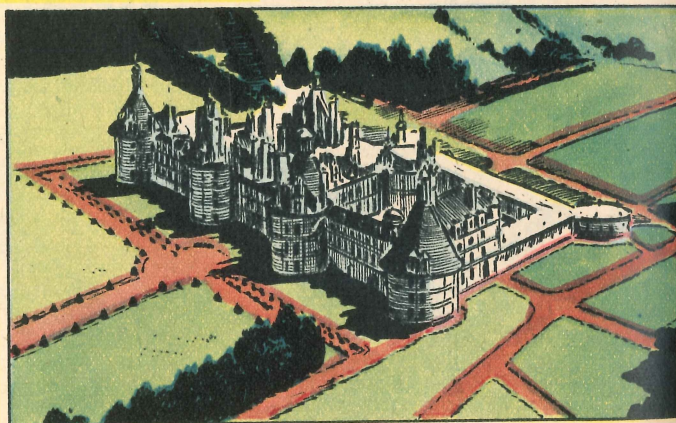

2. — HOOGMOEDIG

FRANS I was zeer hoogmoedig en net als zijn voorgangers droomde hij er van Italië in te palmen. Hij besloot dus de strijd tegen de Sforza, opnieuw op te nemen en hen het hertogdom van Milaan afhandig te maken. Met dit doel sloot hij een bondgenootschap met Venetië, kwam over de Alpen en ontmoette het vijandelijk leger te Marignano.

3. — DE GROTE SLAG

OP 13 september 1515 had de slag plaats. Frans en zijn legerscharen vochten als « verhitte everzwijnen » tegen de Zwitserse huurtroepen die hen de weg versperden. Het duurde twee dagen. Ten slotte kwamen de Venetianen aangestormd en zij deden de Zwitsers wijken. Deze overwinning schonk Frans I het hertogdom Milaan en maakte hem tot de machtigste koning van Europa. De keizer en de koning van Spanje erkenden zijn zeggenschap over Milaan en te Bologna ondertekende paus Leo X een konkordaat waarbij Frans I gemachtigd werd de bisschoppen van Frankrijk te benoemen.

4. — EEN MECENAS

FRANS I steunde de humanisten, o.m. Guillaume Budé die de stichting van het Collège de France bevorderde, hij moedigde de schilders, de beeldhouwers en ook de schrijvers aan. Het was de tijd van Jacques Amyot, Frans humanistisch schrijver, van Marot, dichter en humanist, van Margaretha van Navarra en van Rabelais.

5. — RABELAIS

RABELAIS was om de beurt monnik, geneesheer, lijfarts van kardinaal Du Bellay en pastoor van Meudon. Zijn grootste werk, de geschiedenis van een dynastie van goedmoedige reuzen (Grangousier, Gargantua, Pantagruel, hun metgezellen Panurge, Frère Jean, e.a.) ontstond uit een voor zijn zieken bewerkt oud volksboek. De taal van Rabelais was ongelooflijk rijk.

(Wordt voortgezet.)